

Het bijvoeglijke naamwoord/adiectivum van de derde declinatie

In les 4 heb je kennis gemaakt met het adiectivum van de eerste en tweede declinatie (bonus, bona, bonum en pulcher, pulchra, pulchrum). Belangrijk was dat een adiectivum **congrueert** met een zelfstandige naamwoord, d.w.z. dat het adiectivum dezelfde naamval, hetzelfde getal (sg./pl.) en hetzelfde geslacht heeft als het zelfstandige naamwoord waarbij het hoort. Het geslacht van dat zelfstandige naamwoord bepaal je aan de hand van de declinatie en de nom.sg. van dat zelfstandige naamwoord.

Er zijn ook bijvoeglijke naamwoorden van de derde declinatie, die de uitgangen van de derde declinatie hebben. De volgende bijzonderheden moet je wel weten:

1. abl.sg. van alle geslachten :	-i	i.p.v. -e
2. neutrum nom. en acc. pl.	-ia	i.p.v. -a
3. gen. pl.	-ium	

De bijvoeglijke naamwoorden van de derde declinatie kun je in twee groepen verdelen:

- adiectiva met
nom. (m/f) **-is** fortis (dapper, sterk)
nom. n **-e**: forte
  - adiectiva met
nom. m **-er**: acer hevig
nom. f **-ris**: acris
nom. n **-re**: acre
- adiectiva met één nom.sg voor m, f, n **-s**: ingens (enorm), ingentis (gen.)

Opdracht 6

Maak de rijtjes voltallig

singularis

m en f	n	m	f	n
fort-is		acer		

pluralis

m	e	n	f	n

singularis

pluralis

m en f	n	m en f	n
Ingens			

Opdracht 7

Vertaal volgende combinaties.

1. crudelis nuntii	8. fidelem uxorem
2. omnipotens fatum	9. ingenti stygi
3. celerium nuntiorum	10. ingentem agrum
4. fidelibus vatibus	11. fideles nuntios
5. omnipotenti fato	12. omnipotentia fata
6. ingentis morae	13. crudelium imperatorum
7. crudeli morte	14. crudeli uxori

Opdracht 8

Zet bij de onderstaande substantiva het juiste adiectivum. Geef daarna een vertaling van de combinatie.

ingentis – celerium – celeres – umbrosa – crudeli – umbrosa – inexorabili – omnipotentibus

1. bello	5. imperatoribus
2. gaudii	6. Styge
3. nuntio	7. iudices
4. manium	8. luce

Opdracht 9

Laat het adiectivum met het substantivum congrueren en vertaal.

1. mundos - ingens	7. Tartaro - umbrosus
2. nuntiis - fidelis	8. tempore - celer
3. belli - crudelis	9. Latio - ingens
4. periculorum - ingens	10. uxori - crudelis
5. iudicum - inexorabilis	11. virgis - aureus
6. Sibyllam - omnipotens	12. posterorum – fidelis